

Amsterdam 20 juni 1969

Edelachtbare,

Mijn betoog, laat ik dat duidelijk vooropstellen, is niet tegen U persoonlijk gericht, doch tegen het feit dat één persoon in deze rechtspreekt in een groot aantal min of meer identieke zaken. Ik ben geen jurist, de juridische kanten van deze processen zal ik, daar deze niet onder mijn competentie vallen, zoveel mogelijk buiten beschouwing laten.

Mijn bezwaren tegen deze wijze van rechtspreken zijn dan ook van sociaal-psychologische aard. Voor ik echter verder op de zaak inga zou ik U willen verzoeken om daar waar ik mij bezondig aan voor U onbegrijpelijke terminologie, mij om opheldering te willen verzoeken.

Edelachtbare, wil een rechter recht kunnen spreken, dan zullen wij van hem moeten kunnen verwachten dat er geen omstandigheden zijn die zijn competentie tot het beoordelen van A de ten laste legging en B het verweer van de verdachte of diens raadsman kunnen aantasten.

In Uw geval, Edelachtbare, en ik zeg nogmaals dat dit niet op U persoonlijk slaat maar op iedere politierechter in de omstandigheden waaronder U Uw werk dient te verrichten, acht ik gegronde redenen aanwezig om op zijn zachtst gezegd te twijfelen aan de mogelijkheid van objectiviteit in de beoordeling van deze zaken.

Uit de psychologische en sociaalpsychologische methodologische literatuur zijn situaties bekend, analoog aan degene waarin U zich nu bevindt.

Iedere psycholoog, Edelachtbare, weet dat hij zich slechts in het uiterste geval, d.w.z. in die gevallen waarin hem geen enkel ander middel ter beschikking staat, zich mag verlaten op de mens als waarnemings-, als beoordelingsinstrument voor het beoordelen van een situatie. Hij zal, indien enigszins mogelijk, zijn toevlucht zoeken tot beoordelingsmethoden die niet beïnvloed zijn door menselijke factoren. Op de redenen hiervoor zal ik straks nog terug komen.

In de rechtspraak is dit niet wel mogelijk. De rechtspraak dient zich van de mens te bedienen als beoordelaar van situaties. Dat de wetgever zich bewust is van de gevaren die hieraan kleven blijkt mijns inziens onder meer uit art. 180, grondwet. Het artikel waarop de heer **De Jong** zich beroept; 516 strafvordering acht ik in dit geval van toepassing aangezien dit artikel uitdrukkelijk vermeldt: Waardoor in het algemeen .

Ofschoon de wet een beperking inhoudt t.a.v. art. 516 Sv in de bepaalde artikelen in de wet op de Rechterlijke Organisatie, de Wet Economische delicten en de

